

Dne 16. října 1978 byl kardinál Karel Wojtyła zvolen papežem. Přijal jméno Jan Pavel II.

Hlavní promluva Sv. otce při generální audienci

Evangelní rady - velké naděje do budoucna

V dosavadních eklesiologických katechezích jsme již vícekrát mluvili o církvi jako o “kněžském” lidu, tj. složeném z osob, které mají účast na Kristově kněžství, čili stavu, v němž se člověk zasvěcuje Bohu a účastní se přitom i dokonalého a definitivního kultu (úcty), kterou on, Kristus, vzdává Bohu Otci jménem všeho lidstva. Děje se tak díky křtu, jenž zařazuje věřícího do Kristova mystického těla a pověřuje ho - téměř úředně a mohlo by se říci institučně, aby sám v sobě opakoval a zpřítomňoval stav kněze a oběti (sacerdos et hostia), tj. Krista, hlavy církve.

Každá další svátost - zejména biřmování - zdokonaluje pak tento duchovní stav věřícího. Svátost kněžského svěcení mimoto uděluje i moc konat službu Kristova nástroje tím, že hlásá Boží slovo, obnovuje Kristovu oběť na kříži a odpouští hříchy.

2. Pro lepší objasnění tohoto zasvěcení se Božího lidu chceme dnes probrat další základní kapitulu eklesiologie, které se v současné době přikládá stále větší důležitost z teologického a duchovního hlediska. Máme na mysli Bohu zasvěcený řeholní život, který si volí nemálo Kristových následovníků jako zvláště vznešenou, hlubokou a závaznou formu uskutečňování důsledků křtu, a to cestou obzvláště vynikající lásky, vedoucí k dokonalosti a svatosti.

II. vat. koncil, jako dědic dvoutisícileté křesťanské teologické a duchovní tradice, zdůraznil hodnotu Bohu zasvěceného života, jenž se podle evangelních pokynů uskutečňuje uplatňováním Bohu zasvěcené čistoty, chudoby a poslušnosti, známými jako “evangelní rady”. Koncil o tom mluví jako o spontánním projevu výsostného působení Ducha sv., které již od počátku církve budí rozkvět šlechtných duší toužících po dokonalosti a které chtějí darovat samy sebe k dobru celého Kristova (mystického) těla.

3. Jde tu o osobní zkušenosti, které nikdy nechyběly a kvetou v církvi i dnes. Již od prvních století však pozorujeme sklon přecházet od osobního - a možno říci “soukromého” uplatňování evangelních rad ke stavu veřejného uznání ze strany církve, a to buď v samotářském poustevnickém životě, anebo - postupně stále častěji - v zakládání mnišských komunit či řeholních rodin, jež chtějí podporovat dosažení cílů Bohu zasvěceného života, to znamená: důslednost, lepší věroučné vzdělání a výchovu, poslušnost, vzájemnou pomoc a pokroky v lásce.

Již od prvních staletí až po naše dny se tak rýsuje “podivuhodná rozmanitost řeholních společenství”, v nichž se projevuje “mnohotvárná Boží moudrost” a vyjadřuje se tak mimořádná životnost církve, přičemž se však zachovává i jednota Kristova těla v duchu slov sv. Pavla: “Dary jsou rozmanité, ale všechny pocházejí od jednoho a téhož Ducha.” Tento Duch uděluje své dary ve velmi mnoha různých formách, aby jimi obohacoval jedinou církev, jež ve své různorodé kráse dává v dějinách najevo “nevyzpytatelné Kristovo bohatství”, a rovněž veškeré stvoření “projevuje v mnoha formách i v každé jednotlivé části” to, co je v Bohu absolutní jednotou.

4. V každém případě je to ovšem vždy Boží dar, v zásadě jediný přes mnohost a rozlišnost duchovních či charismatických darů, udělovaných jednotlivým osobám i celým společenstvím. Dary jednotlivcům jsou bohatě rozesety v církvi, a to s takovou rozmanitostí, že je těžké pořádit jejich seznam a pokaždé vyžaduje rozlišení ze strany církve. Kolektivní dary se všeobecně udělují mužům a ženám určeným k zakládání nových církevních děl, zejména řeholních institutů, které pak získávají své typické rysy z charismatických darů zakladatelů, žijí a působí pod jejich vlivem a - podle toho, jak jsou jim věrné - dostávají pak nové dary včetně charismatických pro každého svého člena a zároveň i pro komunitu jako celek. Komunita tak může rozvíjet nové druhy činnosti podle místních a časových potřeb, aniž by se přitom zpronevěřovala své celkové vůdčí vývojové linii pocházející od zakladatele, anebo znovu získává svou totožnost a činnost.

Koncil podotýká, že “církev ochotně přijala a schválila svou autoritou řeholní rodiny”. Bylo to v souladu s jejím úkolem právě pokud jde o charismatické dary, poněvadž církvi “především

náleží pečovat, aby se nezhášel oheň Ducha, nýbrž má vše zkoumat a držet se toho, co je dobré". Tím se též vysvětluje, proč - co se týče evangelních rad - "církvní autorita pod vedením Ducha sv. pečuje o to, aby vysvětlovala evangelní rady, řídila jejich uskutečňování a stanovila trvalé způsoby, jak podle nich žít."

5. Stále však je třeba připomínat, že stav Bohu zasvěceného života nepatří k církevní hierarchické struktuře. Upozorňuje na to i koncil: "Z hlediska božského a hierarchického zřízení církve tento stav není uprostřed mezi stavem duchovním a laickým, ale Bůh povolává z obou těchto stavů některé věřící, aby využívali tento zvláštní dar v životě církve a takto svým vlastním způsobem přispívali k jejímu spasitelnému poslání."

Koncil však hned nato dodává, že řeholní stav, "zřízený pro vyznávání evangelních rad, nepatří sice k hierarchickému zřízení církve, náleží však pevně k jejímu životu a svatosti." Výraz "pevně" znamená, že všechny otřesy, jimiž může být postižen život církve, nikdy nemohou odstranit Bohu zasvěcený život, pro nějž je příznačné zachovávání evangelních rad. Tento životní stav vždy zůstane základním prvkem svatosti církve. Podle koncilu je to pravda, kterou nelze vyvrátit.

V této souvislosti je však nutno zpřesnit, že žádná zvláštní forma Bohu zasvěceného života nemá jistotu, že bude věčně trvat. Jednotlivé řeholní rodiny mohou zaniknout. Historicky zjišťujeme, že některé opravdu zmizely, stejně jako ostatně zanikly i některé místní církve. Instituty, které již nejsou přiměřené své době anebo již nemají nová povolání, mohou být donuceny buď zastavit činnost anebo se spojit s jinými. Záruka nepřetržitého trvání až do konce světa, která byla dána církvi jako celku, nevztahuje se nutně na jednotlivé řeholní rodiny. Dějiny učí, že charismatický dar Bohu zasvěceného života je stále v pohybu, ale přitom je schopný znovu nabýt a skoro bychom mohli říci "vynalézat" - vždy ovšem s věrností charismatickému daru svého zakladatele - nové formy, lépe odpovídající potřebám a tužbám určité doby. Avšak i řeholní rodiny, existující již po staletí, jsou povolány přizpůsobovat se těmto potřebám a tužbám, aby se samy neodsoudily k zániku.

6. Stálé zachovávání evangelních rad - ať už jakýmkoliv způsobem - zůstává ovšem zajištěno po celé trvání dějin, poněvadž sám Kristus si tak přál a ustanovil, že to má definitivně patřit k projevům svatosti církve. Pojímání církve jako složené výhradně z laiků, jejichž úkoly se omezují na manželský život a činnost v různých zaměstnáních, neodpovídá Kristovým úmyslům, jak vyplývají z evangelia. To vše nás vede k závěru, i s přihlédnutím k dějinám, dokonce i současným, že vždy budou žít muži a ženy (i chlapani a děvčata), kteří se dokáží zcela darovat Kristu a jeho království životem v celibátu, chudobě a podřízení se řeholním stanovám. Ti, kdo nastupují tuto cestu, budou i nadále, v budoucnosti stejně jako v minulosti, plnit úlohu důležitou pro růst svatosti církevního společenství a pro poslání církve hlásat evangelium. A dokonce právě dnes, více než kdy jindy, cesta zachovávání evangelních rad opravňuje církev k velkým nadějím do budoucna.

Radio Vaticana 28.9.

Myšlenka na neděli

Ten, který vydal svůj život jako oběť za hříchy

1. Být zdravý, moci pracovat, něco v životě vykonat - to všechno se nám zdá, že má smysl na první pohled. Vždyť aktivita člověka se hodnotí vysoko. Jde přece o to, aby se stále lepší práci dosáhlo ještě lepšího života. Práce je naplněním života. Dává životu obsah a smysl. Jak je tomu ale s lidmi, kteří mohou dělat málo nebo vůbec ne, protože nejsou zdraví? Jaký smysl má jejich život, když nedosahují úspěchu? Může mít smysl život nějakého člověka, jestliže se skládá převážně z utrpení?

Existují utrpení, u kterých se zdá, že mají smysl. Matka, která kvůli svému dítěti vytrpí porodní bolesti, uvažuje, že takové bolesti mají smysl. Pacient přijímá rád bolesti, spojené s operací.

Jak často se ale zdá, že utrpení nemá žádný smysl! Když děti chudých umírají v náručí svých matek hladem; když mladí lidé jsou roztrháni granáty v nesmyslné válce; když nevyléčitelně nemocný člověk nemá odpočinek od bolesti ani ve dne ani v noci; když jsou lidé pronásledováni a mučeni kvůli svému náboženskému nebo politickému přesvědčení! Mohou mít všechna tato utrpení smysl?

2. V knize proroka Izaiáše se mluví o utrpení služebníka Božího. Nejdříve o utrpení proroka židovského národa v babylónském zajetí. Jeho život a působení ztroskotaly. Za strašného utrpení odevzdal svůj život. Mezi zločinci nachází svůj hrob, i když se nedopustil žádné nepravosti. Jaký smysl může mít takové nespravedlivé utrpení? Učedníci toho proroka přichází k poznání, že odevzdal svůj život jako oběť za hříchy. Ale ne za vlastní viny, nýbrž za cizí, za jejich viny.

Byl proklán pro naši nevěrnost... Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni (Iz 53,5). Smyslem jeho utrpení byla zástupná oběť ke smíření.

3. Utrpení a smrt tohoto proroka z doby vyhnanství byl předobraz osudu Ježíšova v takové míře, jak v žádném jiném osudu proroka. Kristus je mužem bolesti. V jeho utrpení a smrti na kříži poznávají jeho učedníci zástupné smírné utrpení za viny všech lidí. Za odpuštění hříchů všech lidí prolévá svoji krev. Tak můžeme pochopit nejhlubší smysl Izaiášovy prorocké písně: všechno se splnilo na Kristu.

4. U lidského utrpení se neustáváme ptát po smyslu. Nebudeme si takové utrpení sami ukládat. Budeme ale shánět pomoc, která by učinila uložené utrpení snesitelným. Je úplně jedno, zda potká nás samotné nebo někoho příbuzného, sousedy, kolegy. Utrpení můžeme mimo jiné rozumět jako trest, který jsme si sami zasloužili, nebo můžeme utrpení dávat smysl zástupné smírné oběti. V důvěře v Ježíše Krista, který nesl náš kříž a za naše hříchy zemřel na kříži, jsme ochotni pak přijmout na sebe i takové utrpení.

Je tajemstvím naší víry, že spolu s Kristem můžeme svým utrpením nést a odpykávat nejen svou, ale zástupně také cizí vinu. Jako Pavel chceme na svém těle doplnit, co na utrpení Kristově ještě "chybí" (Kol. 1,24).

K výročí papežské volby

Je tomu právě dnes šestnáct let, co se nad Sixtinskou kaplí objevil bílý obláček kouře a zakrátko shromážděné zástupy bouřlivě přivítaly zprávu: "Habemus papam!" Stal se jím polský kardinál Karel Wojtyła, který přijal jméno Jan Pavel II.

Matka Boží nám jej představila zakrátko nato (1.1.1979) v poselství prostřednictvím italského charismatika Dona Stefana Gobbioho:

"Právě když se satan mylně domníval, že zvítězil, když totiž Bůh přijal oběť papeže Pavla VI. a Jana Pavla I., dostala jsem pro církev papeže, kterého jsem připravila a vychovala.

Zasvětil se mému Neposkvrněnému Srdci a slavnostně mi svěřil církev, jejíž jsem Matkou a Královnou.

V osobě a díle Svatého otce Jana Pavla II. nechávám zazářit své velké světlo, které bude tím silnější, čím více bude všechno zahalovat temnota.

Kněží a věřící, zasvěcení mému Neposkvrněnému Srdci, synové, které jsem shromáždila ze všech částí světa ve svůj šik k veliké bitvě, která se čeká: všichni se spojte okolo papeže a budete oděni mou vlastní silou a mým podivuhodným světlem.

Milujte ho, modlete se za něho a naslouchejte mu! Poslouchejte ho ve všem..." (Z knihy: "Kněžím, přemilým synům Panny Marie", kterou můžete získat ve Středisku MKH, Černochova 7, 772 00 Olomouc.)

Tato charakteristika dnešního papeže vysvětluje ovšem současné útoky na jeho osobu a nauku, jak jsme byli i u nás svědky v souvislosti s káhirskou konferencí. Ještě prudší a neomalenejší útoky byly v západních sdělovacích prostředcích, např. ve švýcarském "Sonntagszeitung" z pera bývalého teologa M. Meiera. "Schweizerische Katholische Wochenzeitung" z 23.9. uveřejnil ostrý protest nejen katolíků, ale i nevěřících, kteří si Jana Pavla vysoce vážili. Mezi

jiným píší:

“Právě tento papež je skutečně opravdový Pontifex - stavitel mostů... Byl to Jan Pavel II., který jako první papež navštívil židovskou synagógu v Římě... Připomeňme si jenom mezináboženské setkání v modlitbách v Assisi v lednu t.r. Díky tomuto papeži mohly Argentina a Chile opět dosáhnout míru v politickém konfliktu. Všude na světě nabízel mírové služby. Jeho četné cesty po světě jako pravého apoštola národů měly vždycky náboženský rozměr, aniž by zapomínal na starosti lidí. Milióny lidí jsou nadšeny tímto papežem, poznávají v něm zachránce civilizace. “Je jedním z největších proroků naší doby,” řekl o něm kardinál Lustiger z Paříže.

Hledající mládež nachází v Janu Pavlovi II. zvěstovatele Kristova poselství. Velká světová setkání mládeže s římským biskupem v Santiagu de Compostella (500.000 účastníků), Čenstochové (jeden milión), v Denveru v USA (milión mladých lidí) jsou důkazy popularity tohoto papeže. Jan Pavel nenabízí mládeži cukrovou vatu, nýbrž ucelené učení našeho Pána Ježíše Krista. Pro milióny mladých je právě tento papež nadějí do budoucnosti.” To jeho pomlouvači dobře vědí, ale pracují v satanském žoldu.

“Na politických převratech ve východní Evropě, osvobození národů od komunismu, na politických změnách v Polsku - na tom všem má obrovskou zásluhu také Jan Pavel II.”

V 35. čísle Světla jsme přinesli článek Totus Tuus, ke kterému by se dnes naši čtenáři měli vrátit a znovu a znovu si jej pročíst, promeditovat - a to by byla, spolu se vzpomínkou v modlitbě, velmi krásná kytička našemu dnešnímu jubilantovi.

-jv-

Sv. Hedvika, patronka slezská

Narodila se roku 1172. Vzdělání získala v klášteře v Kicingenu na Mohanu. R. 1186 byla provdána za Jindřicha, syna slezského knížete Boleslava. Po válkách bylo v té době Slezsko zpustošeno. Lid živořil v porobě, často lpěl na pohanských obyčejích. Hedvika si rychle osvojila polštinu a s velkou trpělivostí začala manžela, dvořany i sloužící učit náboženským pravdám a modlitbám. V době bídy vypomáhala lidem penězi, chlebem i obilím. Hluboce ji dojímal osud vězňů, posílala jim do žalářů šaty, jídlo, slavníky a světlo, kajícím a méně provinilým vězňům se snažila pomoci na svobodu. Jaro a léto trávil Hedvika s manželem na hradě Lánu nedaleko českého pomezí. Často navštěvovala několik hodin od hradu vzdálenou poustevnu s obrazem Panny Marie na dubu. Když po jejím příkladu na toto místo začal chodit a modlit se lid z okolí, nechala zde postavit kapli, později přestavenou ve slavný poutní chrám.

R. 1201 se její manžel stal po smrti svého otce knížetem slezským (sám zemřel r. 1238).

Hedvika pokračovala ve svém životě v odříkání a kajícnosti. Poslední dny života měla nemocná kněžna nebeská vidění a rozmlouvala u vytržení mysli s některými světicemi. Tiše zesnula líbajíc sošku Panny Marie ze slonoviny, kterou měla stále při sobě.

Brzy po smrti se začala šířit pověst o zázracích, které Bůh na její přimluvu činí. Za svatou ji lid považoval dříve, než ji papež Klement IV. r. 1267 za svatou prohlásil.

František Ekert

René Laurentin

Televizní království sestry Angeliky

Lesík se zlátnoucími listy uprostřed amerických plání blízko Nashville (Alabama USA). Přijel jsem na setkání se sestrou Angelikou, světovou televizní producentkou číslo 1. Vybuďovala království sdělovacích prostředků, kterému není ve světě rovno: pro Boží království. Vysílá modlitby (růženec), katecheze, ankety, informace, pořady pro křesťanskou a rodinnou formaci.

Její středisko vyhlíží spíše nenápadně. Několik velkých hangárů, vedle nichž místo vysokých stožárů vidíme pouze parabolické antény, které zajišťují spojení se satelity.

Skromnost soustředěná v okrově-běžových kovových budovách dává sotva tušit, o jak

grandiózní podnik se tu jedná.

Rita Rizzo se narodila 20. dubna 1923. Otec jí záhy zemřel. Její zdravotní stav byl takřka katastrofální, ale na to už dnes ani nevzpomíná. 15. srpna 1944 vstoupila do řádu Chudých klarisek ustavičné adorace. Dnes má za sebou 50 let řeholního života. Její dětsky prostý úsměv ji zdobí vráskami kolem nosu a očí. Nemá nic z tvrdých rysů podnikatele nebo manažera: malá sestřička v hnědém rouchu a bílém závoji. Ale dívá se na vás přes své brýle živým pohledem plným úsměvu. Přijímací místnost, kde jsme se setkali, má jen zcela banální vybavení. "Matka" (tak jí říkají, protože je skutečnou matkou a není třeba ji oslovovat jménem), je velice zapřažená a zaneprázdněná. Osoba, která mě k ní přivedla, čekala čtrnáct hodin, než mě mohla uvést. Ani matka Angelika ani já jsme nemysleli na jídlo. Jí ona vůbec?

Hangáry napolo ukryté v lesích skrývají hypermoderní studiová zařízení, z nichž některá stojí 50 mil. dolarů, a jedno poschodí s velkolepým centrem pro řízení a marketing programů celosvětového vysílání. Setkal jsem se zde s personálem šťastným, klidným a taktním.

Tato skromná klariska ustavičné adorace začala s televizí v malém hangáru v Chicagu v r. 1979 s 200 US dolarů. Její ambice a požadavky naháněly hrůzu skeptickým specialistům, za nimiž vytrvale chodila. V roce 1981 obdržela licenci pro jeden televizní kanál. Start nenápadný jako chudobka v trávě. Měla sotva 2000 posluchačů. Její klidná houževnatost však slavila úspěchy. Dnes ji sleduje 28 milionů posluchačů. Její vysílací stanice jsou roztroušeny po celém světě. Nedávno otevřela v Římě další vysílací centrum, které jí umožnilo obsáhnout druhou polokouli: Rusko a Východní Afriku, zatímco z Birminghamu pokrývá Austrálii a část Asie.

Marketing je v pořádku, ale to není obyčejný marketing. Je to ustavičný proud dopisů a příkazů. Každý měsíc je třeba zajistit 380 000 dolarů.

Matka Angelika je královna. Vysílá evangelia, šest katechetických a spirituálních programů. Přicházejí dary a příspěvky inspirované velkodušností. Zavezla mě do druhé budovy mezi stromy vzdálené asi 100 metrů v malém elektromobilu ve stylu papamobilu. Říkají mu zde mamamobil.

Potkali jsme ještě jeden, ve kterém jela jiná sestra. Oba dostalo středisko darem.

Její rozhlasové vysílače pokrývají celý svět. Její televize celý americký kontinent a nyní ji přebírá italské studio. Matka Angelika tam jezdí každých šest týdnů.

"Jak jste vůbec mohla vybudovat takové království?"

Řekla mi podmanivým úsměvem: "Sdělovací prostředky, to je velice komplexní otázka, složitá a nesnadná."

"Já vím," odpověděl jsem. "Když sympatický milionář Harry John založil velkolepou náboženskou televizi v Hollywoodu, zkrachoval. Měl k dispozici 100 mil. dolarů. Jak to řešíte vy?"

"Modlím se 8 hodin denně," odpověděla.

To je tajemství, proč zkrachovali odborníci se svými povrchními výsledky. Matka Angelika vysílá jedinečné pořady svého druhu - pro království Boží. Boží zázraky se stále dějí.

S matkou Angelikou rozmlouval jezuita Richard Foley na téma

Medjugorje

R. F.: Jak jste dospěla k tomu, že věříte v nadpřirozený charakter událostí v Medjugorje?

M. A.: Moje první reakce byla: počkám, jaké to bude přinášet ovoce. Čekala jsem, zda se lidé vlivem Medjugorje budou vracet k Bohu a svátostem, zda bude docházet k duchovním uzdravením, zda se především u místních lidí prohloubí duchovní život, zda zde lidé budou prožívat zkušenost Božího pokoje ve svém srdci.

R. F.: A to pak přispělo k vašemu přesvědčení?

M. A.: Ano, velmi. Všechny tyto znaky jsou zde v bohaté míře přítomny. Medjugorje se osvědčilo samo v sobě. Jistě, musíme ještě vyčkat na oficiální uznání církve. Ale již v této době očekávání cítím odvahu natočit televizní dokument o Medjugorje jako o zcela ohromující události, která se odehrává před naším zrakem.

R. R.: A nic není více ohromujícího jako duchovní výsledky, které se tu projevují. Skutečnost, že Medjugorje přináší tolik duchovních plodů, je přesvědčující pro mnoho církevních autorit jako je vatikánský kardinál Mayer a Mons. Fischer z Los Angeles, a to by mělo být pro církev pramenem duchovní obnovy.

M. A.: Ano, tak to chápu také. Jsem přesvědčena, že Medjugorje je pro nás velký Boží dar. Bůh nám posílá svou Matku, aby obnovila celou církev. To je pro mne zcela evidentní již z toho důvodu, že Panna Maria nám říká, žádá nás, prosí, abychom se obrátili a změnili. Žádá nás, abychom se modlili, modlili, modlili, praktikovali půst, umrtvovali se.

R. F.: Má Medjugorje nějaký význam pro lidstvo?

M. A.: Jistě a velký. Panna Maria nám v Medjugorje nabízí lék pro obnovu celé lidské společnosti. Jinak řečeno, jak můžeme ve světě obnovit řád? Náš ubohý svět neví vůbec, kam jde, co dělá. Vykročili jsme všichni na nesmyslnou cestu, na cestu šílenství a sebezničení. Proto se řítíme do propasti egoismu, permisivity a promiskuity. V mnoha ohledech se snižujeme na úroveň zvířat, místo abychom žili důstojně jako rozumné bytosti.

Pomoc kněžím

R. F.: Jak si vysvětlujete skutečnost, že Medjugorje nám pomáhá k obnově a uskutečňování tradičních hodnot v církvi, takže se obnovuje víra, učení a kázeň v církvi?

M. A.: Jak jsem již řekla, Bůh nám posílá Pannu Marii, aby přivedla církev ke skutečné obnově ve všech jejích složkách a zapůsobila na všechny - jak kněze, tak ostatní věřící.

R. F.: Zůstaňme chvíli u kněží. Zatím jich připutovalo do Medjugorje více než 16.000. Když jsem to řekl kardinálovi Mayerovi, odpověděl mi, že věří na Medjugorje především pro zázračné působení v řadách kněží.

M. A.: Právě tyto účinky jsou velmi důležité. Myslím, že každý kněz musí mít lásku a úctu k Panně Marii. Znamená to, že každý kněz, chce-li zůstat dobrým a svatým pastýřem, musí být připraven ustavičně přinášet oběti. Bez lásky k Panně Marii, bez modlitby a bez lásky k Eucharistii je pro kněze velmi obtížné uchovat své povolání. A to především dnes, když se zdá, že máme tolik svobody.

R. F.: A vy se domníváte, že Medjugorje v tomto ohledu sehrává nějakou zvláštní roli?

M. A.: Je zcela logické, že Medjugorje má nesmírný význam pro každého kněze. Především pak pro ty, kteří mají pocit, že pocítují určitou vnitřní prázdnotu. Ty, kterým se zdá, že jejich životu něco chybí. Jinak řečeno, chtěli by upřímně se více přiblížit k Bohu, ale něco z toho či onoho důvodu jim brání, mají určité těžkosti v opravdovém prohlubování duchovního života. Když tito kněží přijdou do Medjugorje, jsem přesvědčena, že jejich láska k Panně Marii se prohloubí, posílí se zbožnost, a tím i duchovní život.

R. F.: Panna Maria v Medjugorje žádá, aby se všichni, ale zvláště kněží, modlili denně růženec.

M. A.: Růženec je velká modlitba, která nám pomáhá, abychom znovu prožívali život Ježíše Krista.

Význam růžence

R. F.: Můžete nám říci něco více na téma růžence?

M. A.: Abychom rozjímali a prožívali soucit s Ježíšem, abychom získali hlubokou touhu po spáse duší, musíme rozjímat o Ježíšově životě. Nejnázší způsob, jak to udělat, především nemáme-li dostatek času k četbě, je modlit se růženec, protože opakování slov: "Bud' zdráva, Maria" osvobozuje našeho ducha, aby mohl myslet na tajemství.

R. F.: A patnáct tajemství poskytuje dostatek látky k meditaci.

M. A.: Jistě. Modlíme-li se růženec opravdu ze srdce, jak nás o to stále žádá Panna Maria, můžeme přemýšlet o tajemstvích a znovu prožívat život Ježíše Krista. Opravdu, prožijeme zkušenost bolestných, radostných a slavných tajemství v našem vlastním životě. Není na světě

nikoho, kdo by v průběhu měsíce nezažil něco z těchto tajemství.

R. F.: Jedním z plodů, které si poutníci odnášejí z Medjugorje, je silná touha více se modlit.

M. A.: Je to zvláštní milost Medjugorje. Lidé zde získávají velkou touhu po modlitbě, velkou touhu po růženci. Získávají také hluboký zážitek přítomnosti Panny Marie a přítomnosti Pána Ježíše.

R. F.: Jiným plodem Medjugorje je mír.

M. A.: Lidé zde prožívají vnitřní pokoj, který možná nikdy dříve v životě nezažili. Tento pokoj pramení z důvěry v Boha a z jistoty, že Bůh je nejen s námi, ale že Bůh drží celý svět, a také nás, ve svých rukou.

R. F.: V důsledku Medjugorje vzniká i mnoho modlitebních skupin. Máte pro ně nějakou dobrou radu?

M. A.: Myslím, že bychom si měli být vědomi, že modlitba se velmi podobá tankovací stanici. Doplnujete svůj zásobník a vydáte se na cestu, teprve když je plný. Domnívám se také, že Pán povolává k životu modlitební společenství, aby lidi naplnil duchovním životem. Je ovšem důležité, aby se stávali takovými, jakými si je přeje Panna Maria mít. Nebylo by dobré poslouchat poselství a nic pro ně nedělat.

Význam svátosti smíření

R. F.: Panna Maria v Medjugorje požaduje, aby se každý zpovídal nejméně jednou za měsíc, a vyzývá nás ke svátosti smíření jako k duchovní lázni, která má obnovit celou churavou církev.

M. A.: Pro naše uzdravení potřebujeme časté smíření. Není to jen proto, že potřebujeme odpuštění. Potřebujeme milost, abychom znovu nehrěšili. Potřebujeme milost, která živí náš duchovní život. Potřebujeme milost, abychom za všech okolností dokázali přijímat Boží vůli. To všechno pramení ze svátosti smíření.

R. F.: Je to tedy velmi pozitivní hodnota.

M. A.: Zajisté. Zpověď to není jen čas, kdy vyznáváme své hříchy a ty jsou nám odpuštěny. Je to doba velké milosti. Když se setkáváme s Bohem jako Maria Magdaléna, celník Matouš a Petr po tom, co zhřešil. Ano, to je právě to krásné na svátosti smíření, že se setkáváme s Bohem. Získáváme nejen odpuštění, ale také milost, odvahu a sílu. Svátost smíření dává nám hříšníkům elán pro cestu ke svatosti.

Varování a tresty

R. F.: Panna Maria nás upozorňuje, že Bůh se chystá potrestat tento hříšný svět. Co si o tom myslíte?

M. A.: Řekla nám totéž, co ve Fatimě. Budou zahubeny celé národy a zmizí z povrchu zemského. To je právě důvod, proč se zjevuje tak často. Zjevuje se zde denně již po tolik let, což je jistě něco mimořádného. To nám dokazuje, že něco mimořádného začíná a má nastat.

R. F.: Domníváte se, že tresty, které přijdou, budou tvrdé?

M. A.: Určitě. Ale můžeme se zachránit modlitbou. Ostatně, já budoucí události ani tak nepokládám za trest jako spíše za očistu. Mám zato, že Bůh očistí svět, jak o tom čteme v Písmu sv.

R. F.: Máte tedy pevnou důvěru, že Medjugorje může přispět k ozdravení církve a její přípravě pro budoucnost?

M. A.: Ano, mám velkou naději a velkou důvěru, že Medjugorje bude schopno přinést ozdravení. Ale bude to pro církev dlouhá a nesnadná cesta, na které potřebuje mnoho Boží pomoci.

(Z Chrétiens Magazine přiložil -lš -)

Zprávy z Medjugorje

1. 10. 1994

Pochválen buď Ježíš!

Je čas vinobraní, kdy vůně lisovaných hroznů naplňuje dvory farem a uličky měst. Také je čas, kdy se velmi konkrétně myslí na život Ježíše a Marie, kteří často sklízeli hrozny a kteří věděli, jak udělat dobré víno. Jsem vděčná za to, že mohu žít s tímto prostým lidem, který si Maria zde vybrala a který mě naučil důvěrnosti Boha se zemí. Otec Jozo mi řekl: “Ty ses narodila ve městě, ty nevíš, co to je mít vinici.” Chtěl, abych porozuměla, že k tomu, aby člověk byl dobrý kněz, dobrý křesťan, je třeba být dobrý vinař: vstoupit srdcem do pedagogiky vinného keře, úponků, hroznů v lisu...

Rodinné zprávy: Marija a Paolo přijeli zde strávit několik dní a otec Slavko v neděli 25. září pokřtil jejich malého Michaela. Viděli jsme velmi krásného chlapečka, který má oči po mamince a který vydechuje radost. Poselství 25. 9. přišlo z hodiny po křtu, což částečně vysvětluje slova Panny Marie “raduji se s vámi”.

Přes množství pozvání do ciziny Vicka zůstává ve vesnici kvůli svému úřadu přijímání poutníků. Zamýšlí pouze jet na Ivanovu svatbu v Bostonu 23. 10., pokud však jí dovolí odjet chatrné zdraví jejího otce.

Neúnavný otec Slavko dělá okružní cestu po Polsku a seznamuje s poselstvím, pak se vrátí ještě do Německa.

Františkáni se pustili do opravy exteriéru kostela. Brzy bude překvapením nová omítka.

Velmi nešťastný, že nemůže jet do Bosny-Hercegoviny, papež sloužil v Castelgondolfu mši za mír, právě v den, kdy měl být v Sarajevu (8. září). Jeho homilie pronesená v chorvatštině byla vysílána do všech zemí a potěšila všechny Chorvaty, kteří ten den byli u svých obrazovek. A jaká byla poslední slova Svatého otce, vytrysklá jako výkřik? “Maria, Královno míru, oroduj za nás!” To je pro nás všechny velmi výmluvné znamení, znamení, které od něho očekáváme v Medjugorje.

Aniž by to věděl, Jan Pavel II. čerpal ze zjevení Panny Marie v katedrále v Záhřebu. Vskutku pro Mariji, která přitom byla skromně účastna, to byla hodina zjevení. S jakou radostí musela Panna Maria žehnat “nejdražšímu ze svých synů”!

Díky Mirjaně za povzbuzení v našem úsilí. Jeden poutník se jí zeptal: “Po všech těch letech modliteb za nevěřící, je vidět nějaký úspěch?” Tehdy se Mirjanina tvář rozzářila radostí a vehementně odpověděla: “Ale ano! Naše modlitby už přinesly ovoce. Udělali jsme velký krok kupředu ve věci nevěřících.” A dodala: “Pokaždé, když se modlíme za nevěřící, je to, jako bychom osušovali slzy na tváři svaté Panny.”

Během mé cesty po Americe jsem všem opakovala: “Je mnohem nebezpečnější zůstat doma než se vydat do Medjugorje.” A stále to všem říkám! Stojí to čas, ale nekonečně víc se ho získá po poutí inspirovaným způsobem života. Stojí to peníze, ale později se vrátí, až Prozřetelnost vezme naše finance do svých rukou. Stojí to energii, ale mnohem více jí získáme, když necháme Boží pokoj usadit se v našem bytí... Tolik lidí je nešťastných, zatímco Panna Maria nám zde nabízí nejpodivuhodnější léky. Její “Oáza míru” počítá s nejvyšším kursem zázraků v těchto posledních letech. Přijďte si pro své dárky, dokud jsou zde! Cožpak má svět umřít žízni nedaleko pramene?

Děkuji Ti, drahá Gospo, za blaženost, která je v tobě!

Sr. Emanuela

Bude konečně splněn dávný sen?

Pokusů o vytvoření nové opavské diecéze bylo v historii více. Jednu z podrobných studií z doby “Pražského jara” zpracoval Dr. Vladimír Neuwirth.

Zřízení opavského biskupství

1. Historický přehled úsilí o zřízení nové diecéze

Otázka opavského biskupství je aktuální již více než 200 let. V roce 1741 byla větší část Slezska odtržena Pruskem od zemí Koruny české. Část Slezska, která zůstala spojena s Čechami

a Rakouskem, patřila a patří až do dneška k dvěma diecézím - k vratislavské a olomoucké. Dvě území, oddělená od sebe z hlediska zeměpisného (na západě okolí města Jeseníku a na východě těšínské Slezsko), náležely nadále k Vratislavi. Střední část Slezska, totiž území opavské, náleželo a náleží k diecézi olomoucké.

Mírovou konferencí těšínskou v roce 1779 došlo k úpravám hranic farností, které neměly přesahovat hranice státní. Hranice diecézí zůstaly však nedotčeny. Tak se stalo, že část "Rakouského Slezska" byla spravována Vratislaví a naopak, část pruského území byla spravována arcidiecézí olomouckou, která patřila k Rakousku. Později byly zřízeny dvě apoštolské administratury. Byly to apoštolská administratura v Těšíně, která byla vytvořena v Rakousku pro území diecéze vratislavské. Pro území diecéze olomoucké, náležející k Prusku, byla zřízena apoštolská administratura v Branici. Teprve v r. 1975 došlo ke změně.

V r. 1776 začalo vyjednávání o povýšení biskupství olomouckého na arcibiskupství a o zřízení biskupství v Brně a v Opavě. Svátý stolec vyšel této žádosti vstříc. Olomouc byla povýšena na arcibiskupství a nové biskupství bylo zřízeno v Brně. Biskupství opavské bylo v zásadě schváleno. Schválení se však nerealizovalo ze dvou důvodů: pro otázku ekonomického zajištění a pro překážky povýšení chrámu Nanebevzetí Panny Marie na chrám katedrální. Dlouholetá nepříznivá situace ekonomická a neochota řádu Německých rytířů dát zmíněný chrám k dispozici novému biskupství, znemožnily jeho zřízení.

Otázka opavského biskupství se stala znova aktuální po válce mezi Pruskem a Rakouskem v r. 1866. Podnět k zřízení biskupství dala Zemská vláda opavská v r. 1868. K založení však opět nedošlo z důvodů ekonomických. Rakouská vláda nechtěla po prohrané válce narušovat své vztahy k Prusku žádostí o odstoupení území, patřícího k biskupství vratislavskému, ale nacházejícího se i na rakouském území.

V době 1. Československé republiky byla opět zahájena jednání o zřízení nového biskupství. Iniciátorem byl děkan Msgre. Antonín Suchánek. Nepříznivý vývoj třicátých let (konflikt česko-německý) znemožnil založení biskupství.

Po 2. světové válce byla zahájena nová jednání z iniciativy Zemského národního výboru v Ostravě. Svátý stolec zaujal k žádosti kladný postoj. Bylo ještě třeba projednat majetkové záležitosti. Nové biskupství mělo dostat do vlastnictví majetek Německých rytířů. Podle informací kanceláře viceprezidenta československé vlády Msgre Šrámka měla právní příprava převzetí zmíněného majetku trvat asi 3 roky. Komunistický puč v únoru 1948 znemožnil ukončení této práce a začal boj proti církvi.

Z tohoto historického přehledu vyplývá, že k zřízení opavské diecéze přes úsilí vždy obnovované, nedošlo a že to byly vždy důvody řádu hospodářského a politického, které převážily nad důvody náboženskými a pastoračními.

2. Území nového biskupství

V současné době patří území plánovaného biskupství k severomoravskému kraji (pozn. red.: studie je datována rokem 1969). Kromě území bývalého českého (dříve rakouského) Slezska, by patřilo k němu území na jih od města Ostravy, které vytváří s českým Slezskem etnický, průmyslový a kulturní celek.

K tomuto dopisu je připojena mapa České socialistické republiky s bývalými a nynějšími hranicemi státními a diecézními.

3. Etnická struktura nové diecéze

České Slezsko tvoří s územím ostravským celek, odlišný od jiných krajů Československa z hlediska etnického a zeměpisného. Plánovaná diecéze čítá přes milion obyvatel a je ve většině české národnosti. Místní dialekt je přechodným dialektem mezi češtinou a polštinou.

Obyvatelstvo Hlučínska, které patřilo po 180 let (do r. 1920) k Prusku, má částečně odlišnou mentalitu. V těšínském Slezsku je 70 000 Poláků. Na území, obývaném dříve Němci, jsou malé zbytky původního obyvatelstva. Část obyvatelstva je jakousi směsí ze všech krajin republiky. Někteří z nich se přistěhovali do Československa z jiných evropských zemí; k nim patří i malá

menšina Řecka, která bydlí obzvláště ve dvou městech, Krnovu a Jeseníku, a v jejich okolí. Území plánované diecéze prošlo velkou vlnou industrializace, která byla příčinou přistěhovalectví - kdysi z jiných zemí rakouské monarchie, dnes z jiných krajů Československa. Po r. 1945 se sem přistěhoval velký počet Slováků. Etnická různost vyžaduje moudrého a opatrného řešení pastoračních a kulturních problémů.

4. Důsledky industrializace

Na území plánované diecéze se nachází největší průmyslový komplex v Československu. Jsou zde uhelné doly, průmysl ocelářský, chemický, textilní, zemědělský, stavební podniky atd. Byla zde vybudována nová města a předměstí.

Toto průmyslové území charakterizuje poměrně vysoké procento praktických katolíků - mezi dělníky i inteligencí. Život dělníků a lidí studovaných, kteří pracují v továrnách, výzkumných ústavech a na vysokých školách, přináší problémy, jejichž řešení by mohlo být usnadněno zřízením nové diecéze. Pozice církve by mohla být posílena a nebezpečí ateistické propagandy zmenšeno. Soutěžení dvou světových názorů se na tomto území projevuje zvlášť výrazným způsobem. To je jeden z důvodů, proč intenzivní ateistická propaganda se na tento kraj zvlášť koncentruje. V nových městech a předměstích není místa pro kostely. Odkládání zřízení nové diecéze zhoršuje situaci věřících tohoto území.

5. Sídlo a nezbytné budovy pro novou diecézi

Kostel probošství opavského by mohl být povýšen na katedrální chrám. Tento kostel je gotickou stavbou ze 14. století. Hlavní chrámové prostory byly v 18. stol. barokizovány. Exteriér a boční kaple zůstaly gotické. Bývalý klášter Německých rytířů, postavený naproti kostela by se mohl stát sídlem biskupa a konzistoře. Jedná se o rozsáhlou stavbu s jedním a částečně s dvěma poschodími a s dvěma kaplemi. Za klášterem se nachází zahrada.

V Bruntále, který se nachází na území plánované diecéze, je malý seminář, který dnes slouží jinému účelu. Kdyby se situace církve v budoucnosti změnila, mohla by být budova malého semináře vrácena svému původnímu účelu.

Otázka zřízení opavské diecéze a problém církevní organizace na Slovensku by mohl být vyřešen zároveň. Slováci usilují o zřízení nezávislé slovenské provincie a o vyřešení otázek apoštolských administratur. Tyto administratury vznikly při dělení diecézí, z nichž jedna část zůstala na území maďarském a druhá připadla k Československu v roce 1918. Pouhé připojení území vratslavské diecéze, spravované apoštolskou administraturou v Českém Těšíně, k arcidiecézi olomoucké, představuje jen provizorní řešení.

Podrobnější dokumentace, týkající se zřízení opavské diecéze, byla zaslána Svaté stolici po 2. světové válce. Tato dokumentace vyžaduje doplnění. Vývoj uplynulých 25 let jen zvýšil naléhavost zřízení nové diecéze.

Vypracoval

Dr. Vladimír Neuwirth, rok 1969

“Vy jste kvasem!”

Kázání otce arcibiskupa Miloslava Vlka v katedrále na svátek sv. Václava

Moji drazí, před touto lebkou sv. Václava - jakoby symbolu společenských dějin národa, víry - chceme se zastavit a chceme jakoby nechat mluvit sv. Václava. V dějinách byl oslavován tento svátek znovu a v nejrůznějších kontextu dějinných situací našich národních dějin. Do doby husitské bylo především cítit a věřit, že on je dědic české země, on je nejen patron, ale i kníže, který zůstává. Který propůjčuje svou korunu aktuálním králům, vládcům. Většina národa byla křesťanská a přijímala tedy tento symbol, tuto skutečnost knížete Václava, dědice České země, opravdu zcela za svůj. Potom po husitství se postupně duchovní tradice rozdělovala a kníže Václav nebyl vždy už chápán tak výlučně. Možná v době pobělohorské dostala jeho postava určitý stín, rozhodně však byla tradice svatováclavská po první válce v nové republice diskutována. Mnozí, aspoň někteří z vás, jste se zúčastnili jubilejní slavnosti v r. 1929.

Když jsme sem šli do katedrály, pan biskup Otčenášek vzpomínal, jak na těch slavnostech byl. A vy, kteří jste se zajímali, tak víte, jak velice byla diskutována tato tradice a postava sv. Václava, nebo říkalo se spíš knížete Václava. Jeden profesor, liberál, pokrokař, tehdy řekl: “Kníže Václav nemá nic, čím by obohatil a usměrnil duši a život národa.” A taktéž jistě v letech posledních, zdá se mi, tak nějak s rozpaky se hledalo, jaké místo dát tomuto svatému světci Václavovi v naší přítomnosti.

Já bych se tady nechtěl rozvíjet a jakkoliv se dotýkat nějakých diskusí, ani nechci hovořit z našeho hlediska o tradici svatováclavské, ale chtěl bych, abychom sestoupili ke kořenům. Světec je člověk, jehož život je dar. Život světců je tvůj dar, říká preface o svatých, a když konstituce o liturgii hovoří o úctě svatých, tak naznačuje, že v jejich životě se zrcadlí velikonoční tajemství Kristovo - tajemství smrti a zmrtvýchvstání. A evangelium, které jsme slyšeli, právě ukazuje, že takto vidíme sv. Václava. A toto poselství svatého je pro dnešní dobu důležitější než pro kteroukoliv jinou dobu.

“Kdo svůj život ztratil pro mne a pro evangelium, nalezne ho.” Hledáme nový život, chceme vybudovat novou společnost a poselství života svatého Václava je důležitým hlasem a výzvou do tohoto našeho společného úsilí. Tedy chce vidět Václava a spolu s vámi meditovat a uvažovat o něm jako o někom, kdo byl naplněn Bohem. Jeho milostí, Jeho světlem, duchem Božím.

Je těžké mluvit dnes takto o nějakém člověku, o světci. Protože ať si to uvědomujeme nebo ne, ať si to přiznáváme nebo ne, anebo - chcete-li - většina národa necítí tuto dimenzi nadpřirozenou, transcendentní, které společnost bezpodmínečně potřebuje. Ale vy jste sem nepřišli proto, abyste slyšeli politickou řeč. Sestoupit ke kořenům velikosti Václavovy znamená uvědomit si, že Bůh působí v dějinách i skrze lid. Tento sedmý rok Duchovní obnovy národa je ve znamení hesla Práce a společenská zodpovědnost.

Čili jak bychom mohli vidět nebo jak zazářila na Václavově životě tato zodpovědnost. V tehdejší době nebyly velké struktury. Co Václav chtěl jako mladičkový kníže s tou společností, které stál v čele? Zdá se mi, jsem přesvědčen, a z těch životopisů a legend vysvítá, že usiloval vzhledem ke společnosti o jedno: o OBNOVU. Obnovu společnosti. Proto zval kněze, proto stavěl chrámy, proto usiloval o to, aby šlechtici a lidé té doby mysleli jinak, opustili starou mentalitu, ve které meč a síla a násilí platilo víc než jiné hodnoty, usiloval o proměnu, o obnovu.

Já se cítím právě tímto oslovován. A když se dívám na Václavovu lebku jako do zrcadla, říkám si: o co usilujeme my dnes? Jistě o obnovu. Ale mnohdy se mi zdá, že myslíme více na struktury, obnovu struktur a necháváme člověka starého. Nové struktury se starým člověkem - v tom není pokrok, ani budoucnost. Nové struktury, nové vztahy atd., to jsme slyšeli jistě v dobách revolučních. A revoluční doby s revolučními myšlenkami změnit struktury nepřinesly mnoho, naopak.

A tak toto úsilí Václavovo změnit člověka, proměnit společnost je, myslím, ta cesta. Nový člověk bude schopen vytvářet nové, novou společnost, novou budoucnost. A tady je jedna věc: my všichni jsme spoluzodpovědní. Někdy cítím, že máme v kostech dědictví minulosti nedávné, které se projevuje podle hesla: MY a ONI. V době minulé jsme nebyli připuštěni k zodpovědnosti. ONI, ti druzí, všechno zařídili, nařídili a někdy v nás je kus tohoto dědictví, a díváme se, jak ONI ty věci řídí a vedou. Toto je postoj špatný. Všichni jsme spoluzodpovědní za společnost, všichni. A je zapotřebí přestat myslet v kategorii MY a ONI, ať už ti ONI jsou kdokoliv, ale je zapotřebí myslet v tom MY. Když čteme dokumenty 2. vatikánského koncilu, tam je právě na toto odkázáno - třeba v Radost a naděje nebo pokoncilní dokument *Christifideles Laici* o laicích - tam je to zdůrazněno. Já bych chtěl, abychom si dnes tuto skutečnost uvědomili. Nekoukat jak ONI, ale přijmout vlastní spoluzodpovědnost za tuto společnost.

Nebudeme mávat prapory tradice, ale chceme přijmout do svého srdce jitra života tento prapor spoluzodpovědnosti. Toto bych vám chtěl především položit na srdce a nechci přecházet na politické téma a říkat: ano, komunální volby a parlamentní volby a pamatujte... Ne! Chci

zůstat v té obecné rovině: jsme spoluzodpovědní. A obnova této společnosti je obnova člověka. A tady bych chtěl udělat krok dál. Máme odpovědnost nejen za společnost, ale za sebe navzájem. Vzpomínám na to místo z legendy, která vypráví o životě Václavově, když stál proti Radslavu Zlickému a bylo mu líto, že by se obě vojska vrhla proti sobě a nastal bratrovražedný boj. Měl ohled na člověka, a tak dal svůj život a vyzval soupeře k boji muže proti muži. On měl ohled na toho druhého, měl a cítil spoluzodpovědnost.

A teď bych chtěl právě tak druhou myšlenku. Cítím spoluzodpovědnost za toho druhého? Odpovědnost za společnost je takové hodně obecné, ale tady je konkrétní rovina. Jsme odpovědní jeden za druhého. A co mohu pro to udělat? Rodina, zodpovědnost jeden za druhého. A tady je příklad Václavův: "Bůh ti odpusť, bratře." Vytvářet, obnovovat mír v rodině. Odpuštění, smír, atmosféra pokoje, atmosféra jednoty. Rodina je buňka společnosti a jestliže se z této buňky bude do společnosti šířit právě toto, bude se společnost obnovovat. Na pracovištích, na ulicích.

Vy to víte - čtete noviny - jaký je vztah člověka k člověku. Po ulicích jde proud lidí a tam leží člověk a nikdo neví, jestli je mrtvý nebo žije, ale všichni se pěkně vyhnou. A mohl bych uvádět mnoho jiných příkladů odpovědnosti jednoho za druhého. Jak tuto zodpovědnost projevit ještě víc? Někdy stačí úsměv, někdy stačí pozdrav, někdy stačí podaná ruka, gesto přátelství. A takových variant a možností je tolik. Odpovědnost jednoho za druhého. My bychom tedy měli při této příležitosti, při této pouti, před tváří Václavovou také tuto zodpovědnost přijmout. Zodpovědnost za společnost, za veřejné věci. Neříkat my a oni. Zodpovědnost jeden za druhého. Takto já dnes vidím odkaz Václavův.

Nejsou to velká hesla, není to velká propaganda, ale je to to, co říká jeho život jako život světce. "Kdo ztratí svůj život pro mne, kde ho nasadí pro druhého, ten ho získá." A tak když budeme zpívat "nedej zahynouti" a "dědictví otců zachovej nám, Pane", mysleme na to. Přijměme tuto mši jako přísahu: chceme přijmout tuto spoluzodpovědnost za společnost. Kristus říká: "Vy jste kvasem." O společnosti, o druhých potom říká: "Co jste udělali jednomu z mých nejmenších bratří, udělali jste mně." A tak bych při tomto zůstal. Přijměme, prosím - a já věřím, že se za to budeme společně modlit - aby křesťané přijali odpovědnost za společnost, za tuto společnost. Abychom každý přijal zodpovědnost za druhého bratra. Tohle je odkaz Václavův a jeho života. A ukázalo se v dějinách našeho národa, že tento odkaz se vždycky vyplácel. Domnívám se, že v této době - víc než kdykoliv jindy - je zapotřebí, aby tento odkaz platil. A tak ho chceme přijmout. Bez velkých deklamací, ale rozhodně ve svém životě. Za to prosím. Amen.

Daria Kalcovská, TISK ČBK Praha

Praha: Tiskové středisko ČBK 5.10.1994

Setkání biskupských konferencí ve Varšavě

Od 13. do 16. října se ve Varšavě setkají zástupci biskupských konferencí ze zemí bývalého východního bloku. Na pozvání pražského arcibiskupa a prezidenta Rady evropských biskupských konferencí (CCEE) Miloslava Vlka se očekává účast nejméně dvanácti biskupských konferencí ze střední a východní Evropy. Poprvé se shromáždění CCEE zúčastní i dva biskupové z Albánie a běloruský arcibiskup z Pinsku. Bosnu-Hercegovinu bude zastupovat arcibiskup ze Sarajeva Vinko Puljič.

Iniciativa k tomuto setkání vychází z usnesení valného shromáždění Rady evropských biskupských konferencí z ledna 1994 v Simmern (Německo). Jeho cíl definuje arcibiskup Vlk ve svém pozvání účastníkům takto: "Při setkání si vyměníme zkušenosti z doby vlády komunismu a s naším současným úsilím. Nechtěli bychom setrvávat v minulosti, ale nemůžeme také tuto minulost přehlížet. Chceme zhodnotit minulost pro přítomnost a budoucnost." A v perspektivě zvláštní synody o Evropě z prosince 1991 arcibiskup Vlk pokračuje: "Toto setkání by mohlo být zároveň prvním krokem k intenzivnější výměně darů mezi východní a západní Evropou."

Zasedání má umožnit výměnu zkušeností mezi sbory biskupů v bývalých komunistických

zemích. V popředí má stát otevřená diskuse o odlišnostech a společných problémech, která v době komunistického útlaku nebyla v této formě možná. Nejprve má být zhodnocena minulost z hlediska víry, církve, společenského prostředí, pronásledování a vlastního selhání. Pak se budou probírat jednotlivá témata a pracovní okruhy jako “Druhý vatikánský koncil”, “Liturgická reforma”, “Problémy ekumenismu”, “Angažovanost laiků”, “Řeholní život”, “Práce v médiích” a jiné. Dále půjde o perspektivy budoucnosti s ohledem na spolupráci sborů biskupů reformních zemí i celé Evropy. Jde přitom o konkrétní podněty ke zdokonalení a dalšímu rozvoji výměny zkušeností.

Na závěr setkání má být vydáno poselství biskupským konferencím Východu a Západu. (Čtenáři Světla jistě podpoří toto setkání modlitbou.)

O rodině

(Úryvky z listů ThDr. Čenka M. Tomíška)

Píši jako kněz, jemuž musí jít o to, aby přispěl k posvěcení rodin, neboť tam je vlastně kořen veškerého dobra, které si slibujeme pro lepší budoucnost. Ani povolání kněžská nebudou bez svatých manželství.

Aby kněz dovedl dát duším žen a dívek vzlet k vysokým ideálům, měl by být v duchovním smyslu - i matkou. A na to tak často zapomíná “mužský prvek” v knězi. I v tomto směru se za nás kněze modlete.

*

Zdá se mi, že se dnes rodině a zvláště ženě-matce nedostává oné patřičné hluboké úcty, kterou si zaslouží. Chtěl bych ji tak vroucně vyjádřit, ale vidím, že vědomí této úcty je těžké vyjádřit slovy.

*

Milujte plnou láskou Ježíšovo Nejsvětější Srdce a v něm milujte všechny, kdo jsou Vám drazí. Váš život budiž láska - směřující k Bohu. Stále, drahá dcero, přetvářejte své srdce podle vzoru Mariina. Ovšem přetvářet nelze bez ohně utrpení.

*

Z dopisů čtenářů...

Pro Pána...

Naše farnost sv. Prokopa se rozhodla, že vykoná pěší pouť do Staré Boleslavi. Slyšela o tom též moje desetiletá vnučka Kačka. Hned byla plná elánu, že půjde také. Dva dny před poutí jsem jí telefonovala a řekla jsem: “Káčo, v sobotu je ta pouť. Půjdeme osm kilometrů pěšky (šla jsem jen polovinu cesty). Po cestě nebudeme odpočívat, půjdeme i v dešti, budeme se stále modlit, zpívat a postit. Až tam dojdeme, nebudou tam žádné houpačky a kolotoč, ale mše sv., křížová cesta a tak podobně. Tak myslím, že to nebude nic pro tebe.”

Kačka se ohradila: “Ale, babičko, já přece nechci jít na pouť kvůli nějakým atrakcím, já půjdu s tebou pro Pána Ježíše.”

Skutečně, taková byla ta naše pouť. Ve Staré Boleslavi byl jeden pan redaktor z křesťanských novin a tomu jsme připadali jako “Jurský park”. Proč tam byl pan redaktor, to nevím. Ale my jsme tam byli jako Káča - pro Pána Ježíše.

L. Šafrová, Praha

Je opravdu něco samozřejmé?

Děkujeme Otci i za zdánlivě běžné, samozřejmé věci a události našeho života - ony totiž vůbec samozřejmé nejsou. To nakonec všichni poznáme, až když ta nebo ona “samozřejmá” věc je nám odejmuta. Je to někdy na kratší dobu, někdy však i na delší čas. Potom teprve poznáme, jak moc postrádáme ty “samozřejmosti”, jako jsou: klidný spánek, zdraví, vyrovnaný život apod.

Děkujeme tedy Otci ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána, v Duchu svatém spolu s Pannou Marií - děkujeme stále za všechny ty běžné samozřejmosti našeho denního života, děkujeme prostě za všechno. Děkujeme dokonce i za potíže, nepříjemnosti a utrpení, i když se to zpočátku jeví tak těžké až nemožné. Vždyť všechno máme od Pána - dobré i zlé - z Jeho lásky. A to proto z Jeho lásky, že všechny ty potíže, nepříjemnosti a současně prožívané zlo - všechno směřuje k našemu dobru. Pán má stále na mysli naše dobro, i když je to pro nás mnohdy tak těžko pochopitelné.

My ale také víme - jak to zlo, které na nás přichází z Jeho dopuštění, můžeme, ve spolupráci s Ním, co nejrychleji a nejučinněji přeměnit v dobro. - A to je právě děkováním vždycky, všude a ve všem. Vždyť se modlíme: "Bud' vůle Tvá!" Tato vůle Boží je vždy projevem jeho lásky. A my svou touhou po jeho vůli, která je láskou, toužíme také v této lásce setrvávat. Bud' Bohu sláva!

Václava Drvota

Církevní aktuality

Zpravodajství z olomoucké arcidiecéze

Národní františkánská pouť na Svatý Hostýn

V pátek 30. září v předvečer národní františkánské pouti na Svatý Hostýn byl sraz poutníků v 17 hodin na nádraží v Bystřici pod Hostýnem. Odtud se vydal pěší pochod lesem vzhůru do kopce a za večerního šera byl dosti namáhavý.

V 19 hodin se slavila v bazilice na Svatém Hostýně mše svatá, kterou sloužil duchovní asistent Sekulárního františkánského řádu (dříve nazývaného jako Třetí řád) P. Augustin Šváček OFMCap. Po mši svaté byla společná adorace.

Celonárodní františkánská pouť na Svatý Hostýn se koná pravidelně o první sobotě v měsíci říjnu kolem svátku svatého Františka z Assisi, který se slaví 4. října.

V sobotu 1. října, měsíce zasvěceného Růžencové Panně Marii, bylo již od rána na Svatém Hostýně velké hemžení poutníků - františkánů všech řádů v řeholních šatech s kapucí a sester III. řádu sv. Františka, které přijely z různých klášterů naší vlasti. Mezi nimi se proplétaly skupinky laických františkánů Sekulárního řádu s křížem na prsou ve tvaru písmene T, kteří žijí ve světě práce nebo v různých charitativních organizacích: svobodní, důchodci i manželé se svými rodinami.

Po ranních chválách modlitby církve jedna část františkánů zůstala v bazilice při adoraci a modlitbě, druhá část členů Sekulárního františkánského řádu zahájila jednání v sále Poutního domu, kde probíhalo setkání se členy Národní rady Sekulárního františkánského řádu, kteří byli zvoleni 29. května na Národní kapitule ve Žďáru nad Sázavou. S novým programem duchovní formace se představil nový ministr řádu Dr. František Reichel z Prahy, zástupce ministra pro sdělovací prostředky Ing. Jiří Šenkyřík, duchovní asistent P. Augustin Šváček a další členové Národní rady. Vzpomněli opětného "vzkříšení" po 40 letech duchovního temna, kdy laický františkánský řád, založený svatým Františkem, působil v Čechách od 16. století. Byl vytyčen směr vlastní osobní formace a duchovního růstu, a tím přispění k duchovní obnově národa.

Ve stejném duchu radikalismu svatého Františka hovořil ve své promluvě olomoucký arcibiskup Jan Graubner při slavnostní mši svaté ve zcela naplněné bazilice v 11 hod. dopoledne, kterou koncelebroval s otci františkánských řádů.

Arcibiskup Graubner nastínil postavu sv. Františka, který uvěřil v Boží slovo z evangelia, vzal a žil evangelium radikálně se všemi důsledky. Vzorem mu byla Panna Maria, která také řekla Bohu své bezvýhradné ANO.

Toto bezvýhradné ano Bohu, tento radikalismus obrácení chybí těm křesťanům, kteří hořekují nad tím, že nejsou schopni předat víru další generaci. Je to tím, že žijí vlažně, neochotně a neplodně, bez Boha.

Závěrem arcibiskup vyzval františkány i ostatní poutníky k obnově ducha, každý sám u sebe. "Bude-li vládnout Kristův zákon všude u lidí, v ekonomice a v politice, bude se naplňovat pravá demokracie a uzdravovat společnost našeho národa. Církev stojí připravena této obnově

pomáhat.”

Ve 14 hodin pokračoval program mladých koncertem skupiny zvané “Učedníci”, kteří v hodinovém programu hudby, zpěvu a světelných obrazů naplňovali své představy o světě kolem nás. V 15 hodin byla františkánská pouť zakončena svátostným požehnáním v bazilice.

-jf-

Z diáře arcibiskupství olomouckého

16. říjen – NE – 9.30 hod. Zlechov – svěcení kostela a oltáře (arcib. Jan) 10.30 Křtiny – dušičková pouť (bisk. Josef)

22. říjen – SO – 9.30 hod. Hradec Králové – otevření a posvěcení biskupství (arcib. Jan)

23. říjen – NE – 9.30 hod. Palkovice – posvěcení obnoveného kostela (bisk. Josef)

28. říjen – PÁ – 15.00 hod. Lukov, svěceníobětního stolu (arcib. Jan)

29. říjen – SO – 9.00 hod. Blanická hora, jáhenské svěcení (arcib. Jan)

Spravedlnosti učiněno zadost

Dominikáni v Uherském Brodě zažili krásnou slavnost v neděli 25. září. Tento den jim byl slavnostně předán klášter s chrámem, který jim byl odcizen ve známém roce likvidace řeholí 1950. Provinciál P. Dominik Duka při mši svaté řekl, že spravedlnost přes všechny obtíže a překážky si přece jen nezadržitelně probíjí cestu v této společnosti a nic ji nezastaví.

Součástí slavnosti byla také vernisáž výstavy obrazů Milivoje Husáka “Cor Jesu”. Tento mladý autor zhotovil mimo jiné obraz sv. Michaela Archanděla, jenž byl umístěn do rámu v klášterním kostele, z něhož neznámí pachatelé odcizili obraz sv. Barbory.

-rm-

Církevní aktuality

Také pravoslavní

Na Mezinárodní konzultaci pravoslavných teologických fakult v Istanbulu bylo rozhodnuto, že tak jako v katolické i v pravoslavné církvi budou moci studovat teologii i laikové. Ve světě existuje celkem 15 teologických fakult pravoslavné církve v 15 zemích světa. Před nedávnem byla otevřena pravoslavná teologická fakulta na univerzitě v německém Mnichově.

Varování před New Age

Belgický primas kardinál Godfried Daneels v interview rakouskému časopisu Vision 2000 naléhavě varoval před hnutím New Age. Řekl, že dnes představuje hlavní nebezpečí pro křesťanství:

“Jsem hluboce přesvědčen, že stojíme uprostřed církve před erozí křesťanství. Vidím tři nebezpečná zploštění křesťanství: pochybnost o Kristu jako jediném Spasiteli, redukci křesťanství na pouhou etiku a jeho zředění na všeobecný teismus, v němž Mohamed a Buddha budou na stejné úrovni s Ježíšem Kristem.” To je podle kardinála cesta New Age, na jejímž konci se rýsuje zničení křesťanství.

Dialog v Rusku

Katolický arcibiskup Moskvy mons. Tadeusz Kondrusiewicz se dohodl s vedoucím oddělení mezicírkevních vztahů pravoslavného patriarchátu metropolitou Cyrilem na společném stanovisku obou církví vůči připravovanému znění zákona o svobodě svědomí a majetkových právech církevních organizací. Zároveň byly dohodnuty co nejčastější kontakty obou církví a společný postup při jednání se státními úřady.

Naslouchat a mluvit

V kázání v římském Pantheonu prefekt kongregace pro nauku víry kardinál Josef Ratzinger řekl, že dnešní svět si odvykl naslouchat bližnímu, proto ani není schopen k němu mluvit. Lidé se stávají navzájem stále více cizí. Jen Kristus, který uzdravil hluchoněmého, může uzdravit moderního člověka z duchovní hluchoty i němoty. Je třeba prosit o schopnost naslouchat, vnímat problémy a utrpení druhých. Bude-li toho Církev schopna, dokáže i oslovit a získat pro evangelium.

Židovské vyznamenání biskupovi

Pomocný biskup z polského Krakova mons. Albín Malysiak byl poctěn vyznamenáním "Spravedlivý mezi národy světa", který uděluje institut Yad Vashem v Jeruzalémě za záchranu Židů během druhé světové války. Biskup Malysiak byl tenkrát nemocničním knězem a ukrýval pět Židů.

Papež pozván na Slovensko

Konference biskupů Slovenska pozvala papeže Jana Pavla II. k druhé návštěvě země. Biskupové se o pozvání dohodli na svém podzimním zasedání tento týden v Banské Bystrici. Termín a program návštěvy má být dohodnut po přijetí pozvání Vatikánem, jak oznámil mluvčí konference Josef Slamka.

Těžištěm porad slovenských biskupů byly otázky týkající se škol. Během jednání s ministrem školství Lubomírem Harachem biskupové hovořili o problémech spojených s provozem církevních škol a s vyučováním náboženství.

Překlad zákoníku kanonického práva (CIC) do slovenštiny je hotov a byl předán k posouzení odborníkům v diecézích Slovenska. Po zpracování jejich připomínek bude předán do Říma ke schválení. Pozitivně posoudili biskupové stav duchovní péče ve věznicích. Podle pátera Ladislava Vrábela, který je zodpovědný za koordinaci této služby, probíhají ve věznicích katecheze, bohoslužby a udělují se svátosti. Dále je možná i vzdělávací práce v širším měřítku pomocí videokazet, knih aj. Pokud jde o duchovní správu v armádě, slovenští biskupové dohodli návštěvu duchovních z americké armády, kteří mají slovenským kněžím předat své zkušenosti.

Na 8. a 9. listopad se připravuje společné zasedání českých a slovenských biskupů rovněž v Banské Bystrici.

P. Miloslav Fiala, TISK ČBK Praha

Situace v Albánii

Pád komunismu přinesl v Albánii jen částečnou úlevu. Jsou obavy z konfliktu s Řeckem, který by mohl přinést etnické čistky jako v blízké Bosně.

Podle odhadu je dnes v Albánii 69 % muslimů, 21 % pravoslavných a 10 % katolíků. Největší napětí je kolem pravoslavné církve. Pravoslavní jsou soustředěni hlavně na jihu, který patřil v 19. století Řecku. V r. 1992 jmenoval ekumenický patriarcha z Konstantinopole hlavou albánské církve arcibiskupa Anastasia Yamilatose, řeckého občana, a další tři řecké archimandrity. Vloni albánská vláda vyhostila jednoho z těchto archimandritů pro podněcování národnostních nepokojů. Řecká vláda reagovala prudce: deportovala zpět 30.000 Albánců ze země. (Je odhadováno, že tam pracuje "na černo" 200.000 Albánců.)

Zatím Albánie upevnila své vztahy s Tureckem, které je tradičním nepřitelem Řecka. Arabské země jsou největšími sponzory albánské ekonomiky. Byla zavedena pravidelná letecká linka Tirana - Istanbul. V zemi působí také muslimští fundamentalisté, kteří označili za satanský křesťanský křest. Vztah mezi vedoucími všech hlavních náboženství zůstává však dobrý. Hlavou muslimů je Sabri Koci, který byl vězněn 21 let v komunistických žalářích. Velké úspěchy zaznamenali zahraniční aktivisté Svědků Jehovových, Mormonské církve a církve Bahal (která zaznamenala příliv 7.000 lidí během dvou let).

Podle arcibiskupa Mirdity je budoucnost katolické církve v Albánii nadějná. Velký zájem

mají mladí lidé. Mnoho mladých lidí se hlásí do řeholí: Misionářky lásky Matky Terezy mají 40 kandidátek. Jezuité se soustředili na vysokoškolské studenty v Tiraně a vedou také seminář, který má 100 bohoslovců. Salesiáni otevrou technickou školu pro 700 studentů. Katolíci vedou také nemocnici v Tiraně.

V okamžiku pádu komunismu v zemi žilo 31 kněží, nejmladšímu bylo 65 let. Nyní přišlo z ciziny 30 kněží. Kardinál Meisner velmi pomáhá při sestavení teologických studijních programů.

Pokud jde o navrácení církevního majetku - mnoho budov již neexistuje, něco se vrátilo, něco odmítají státní instituce vydat. Komunistická ideologie je stále silná.

Snad se naplní poselství papeže při jeho návštěvě, který řekl: "Ať tři velké náboženské komunity spolupracují. Vytrvejte v tomto postoji a budete tak sloužit solidaritě a míru ve vaší zemi a ve zmučeném balkánském regionu."

Podle zahraničních pramenů

P. Karel Dachovský

Zprávy tiskového střediska České biskupské konference

Vatikán 29.9.: Papež Jan Pavel II. odložil svou plánovanou cestu do USA ze zdravotních důvodů na příští rok. Učinil tak na radu lékařů, kteří mu doporučili nezvyšovat příliš svou aktivitu, "aby se tak umožnila úplná a rychlejší obnova jeho pohyblivosti". Vatikánský mluvčí odmítl v té souvislosti pověsti, jako by odložení papežovy cesty souviselo s vatikánskými intervencemi na nedávno skončené káhirské konferenci o světové populaci a rozvoji. Vedoucí lékař římské kliniky Gemelli Gianfranco Fincechi označil celkový zdravotní stav papežův jako dobrý. Fincechi upřesnil, že papež netrpí žádnou chorobou kostí, v opačném případě by voperování umělého kyčelního kloubu nebylo možné.

Praha: Ve Vatikánu v neděli 2. října začalo slavnostní bohoslužbou u sv. Petra 9. řádné zasedání biskupské synody, kterou svolal papež Jan Pavel II., aby projednala otázky související s řeholním životem a s jeho úlohou v současné církvi a světě. Z České republiky se zasedání má zúčastnit pražský arcibiskup Miloslav Vlk jako předseda Rady evropských biskupských konferencí, českobudějovický biskup Antonín Liška, dále předseda konference vyšších řádových představených České republiky Dominik Duka, který je zároveň místopředsedou evropského sdružení řeholí, a řádová sestra voršilka Kateřina Havlová. Synoda potrvá do 29. října.

Vatikán: Rodiny z více než sta zemí se setkaly 8. a 9. října v Římě s papežem Janem Pavlem II. Toto světové setkání Mondovize přenášela do mnoha zemí. Jak zdůraznil kardinál Alfons Trujillo, který je prezidentem Papežské rady pro rodinu, toto setkání bylo vyvrcholením letošního Roku rodiny. Sdělil rovněž, že plánovaná papežská encyklika k ochraně lidského života má být uveřejněna koncem letošního nebo začátkem příštího roku. Vatikán zvažuje možnost uspořádat podobná setkání s rodinami pravidelně každé tři roky vzhledem k významu rodiny založené na manželství a také s ohledem na její ohrožení.

Setkání v Římě začalo v sobotu 8. října dopoledne bohoslužbami slova v různých římských bazilikách. Odpoledne se účastníci setkali s papežem. Na pořadu kromě vystoupení hudebních a tanečních skupin byly zprávy a svědectví rodin z celého světa a poselství Jana Pavla II. V neděli dopoledne na náměstí sv. Petra papež sloužil mši, při které přítomné manželské páry obnovily svůj manželský slib.

Z České republiky byli za národní sekci rodin delegováni manželé Janžurovi ze Smečna.

P. Miloslav Fiala, TISK ČBK Praha

Praha: Dne 28. září proběhla v katedrále sv. Víta slavná mše sv. u příležitosti svátku sv. Václava. Hlavním celebrantem byl pražský arcibiskup Miloslav Vlk, dále pražští biskupové mons. Jaroslav Škarvada a mons. František Lobkowitz. Z Hradce Králové přijel otec biskup

Karel Otčenášek a mnoho kněží také z jiných diecézí přijelo i se svými farníky. Skupina skautů držela čestnou stráž u lebky svatého Václava, která byla vystavena přes celou mši svatou a poté byla odnesena do svatováclavské kaple. (Pozn. red. Světla: podstatnou část kázání otce arcibiskupa Miloslava Vlka si můžete přečíst na str. 9-10.)

Daria Kalcovská
TISK ČBK Praha

Zlo nemá poslední slovo

Sedmitisícové městečko Hustopeče zvýšilo v neděli 25. září počet lidí nejméně na trojnásobek. Co bylo příčinou nevšedního zájmu o tuto do roku 1945 německou obec, kterou tolik miloval malíř Alfons Mucha, kde jsou pochováni rodiče T. G. Masaryka, jenž studoval na zdejší reálce? Vinobraní, které na jižní Moravě vrcholí?

I když víno tu mají dobré, zástupy lidí přilákalo něco úplně jiného. V Hustopečích totiž světili nový kostel. Jak připomenul v úvodním projevu Otec děkan Václav Fišer, hustopečské náměstí zdobil do 26. února 1962 ojedinělý klenot gotické architektury - chrám sv. Václava. Toho dne se zřítíla věž. Ačkoliv chrámová loď s kaplí zůstaly neporušeny, rozhodly komunistické úřady přes protesty odborníků i prostých občanů o zboření a odstřelení kostela.

Po listopadu r. 1989 znovu ožily naděje na výstavbu nové svatyně. S realizací se započalo r. 1992. Dílo brněnského mistra Ludvíka Kolka se letos dočkalo svého dokončení. Otec děkan Fišer připomenul, že latinské slovo ecclesia neznamena jen církev, nýbrž také kostel. Církev je totiž především v chrámě, neboť tam se udělují svátosti, zejména eucharistie. Budova chrámu je podle jeho slov jak obrazem církve putující na zemi, tak i církve vítězné, přebývající v nebi.

Slavnosti svěcení se účastnili brněnský biskup mons. Vojtěch Cikrle, probošt kolegiální kapituly v Mikulově dr. Vladimír Nováček s kanovníky Dvořákem a Samcem a opat strahovského kláštera v Praze mons. Michael Pojezdny. Přítomni byli také předseda Českého parlamentu dr. Milan Uhde, ministr České vlády ing. Stanislav Bělehrádek, generální konzul Ruské federace Viktor Jegorov a poslanci Českého parlamentu ing. Pavel Tollner a dr. ing. Jiří Karas.

Otec biskup Cikrle se ve svém proslovu obrátil nejen na věřící, nýbrž i na nevěřící občany Hustopečí, kteří přišli na slavnost posvěcení chrámu proto, poněvadž cítí, že jde o chloubu jejich města. Poděkoval jim za tento postoj. Dále poukázal na krásnou symboliku nově posvěceného chrámu, který připomíná, že zlo není nikdy tím definitivním, což se týká zejména toho, co je uděláno bez Boha nebo proti Bohu. Proto se vždy vyplatí postavit se proti tomu, co je nesprávné, především u těch, kteří byli zvoleni do odpovědných politických funkcí. "Setkání s Kristem je pracovní schůzí, kde se rozdělují úkoly," řekl Otec biskup.

Předseda parlamentu dr. Milan Uhde doslova řekl: "Zázraky se dějí, jenomže my je často ve své pýše nevidíme." Informoval, že pro kladné rozhodnutí vlády poskytnout na stavbu hustopečského chrámu příspěvek se stal rozhodujícím ten fakt, že hustopečští občané a věřící na Moravě i v Čechách obětavě shromáždili obrovskou částku.

Ministr Bělehrádek připomenul, že Hustopeče nebyly jedinou obcí, jež byla za komunistického režimu takto postižena. Přes brutální snahu bolševiků zlikvidovat náboženství trvá křesťanská víra dále, zatímco komunismus je historickou epochou minulosti.

Obnova a posvěcení hustopečského chrámu je velkým vítězstvím idealismu nad všemocným ekonomickým pragmatismem současnosti. Skutečnost, že tento kostel byl postaven především z darů těch nejprostších a nejméně hmotně situovaných lidí, je velkým svědectvím dnešní době. Zároveň dává též odpověď všem skeptikům, kteří nevěří, že současný český člověk je schopen nadchnout se také pro něco jiného než pro vydělávání peněz jakýmkoliv (i nepoctivým) způsobem. Dokud existují lidé, kteří jsou schopni obětí pro ušlechtilou věc, není pesimismus na místě. Hustopečský chrám je důkazem, že takových občanů v naší zemi díky Bohu pořád ještě neschází.

R. Malý

Okénko do církevní diecéze

2. září byla v Olešnici v Orlických horách odhalena v kostele pamětní deska obětem 2. světové války. S o. biskupem Karlem koncebroval rekviem kněz ze SRN, rodák z Olešnice.

4. 9. v Broumově zahájil diecézní biskup už tradiční českopolský měsíc křesťanské kultury společně s biskupem z Polska, zástupcem kardinála Gulbinowicze - a dalšími hodnostáři. Přítomny byly významné osobnosti laické z Polska i Čech.

Téhož dne o. biskup Josef slavil poutní mši v Libici nad Doubravou.

9. 9. se v Hradci Králové na biskupství sešli křesťanští podnikatelé. Povzbudil je o. Miloslav Šiffel.

V Humpolci byl posvěcen Domov důchodců, kam se vrátily a který vedou sestry premonstrátky.

Následujícího dne byli v hradecké katedrále vysvěceni 4 novokněží. Ať je provází Panna Maria, Královna kněží!

22. 9. došlo v katedrále Sv. Ducha k historické události; sešly se obě kapituly: katedrální královéhradecká i Kolegiální Litomyšlská (na jaře t.r. po šesti staletích obnovená). Celkem 11 kanovníků, včetně obou proboštů se modlilo v chóru ranní chvály a hodinku "během dne" a koncebrovali s otcem biskupem Otčenáškem, který úvodem řekl mimo jiné: "Jak by to bylo krásné, kdybyste vy nebo vaši nástupci mohli být takto společně stále! Ale jsem rád, že vás tu mám aspoň na půl dne." (Všichni jsou totiž ustanoveni někde v diecézi v duchovní správě.) Dále vyzval o. Karel ke společné snaze o kněžská přátelství a dobré vztahy k druhým - kněžím i Božímu lidu. Po mši sv. o. biskup s kanovníky společně prohovořili důležité otázky, zejména vrcholící přípravy na 330. výročí založení hradeckého biskupství.

Vůbec během září pokračovaly tyto přípravy na nejrůznějších úrovních. Ze všeho nejdůležitější byly pastorační návštěvy sídelního biskupa na vikariátních konferencích ve všech vikariátech diecéze, takže o. Karel měl příležitost pohovořit prakticky ke všem kněžím a se všemi koncebrovat. Seznámil je s apoštolskými iniciativami k 330. výročí s prosbou, aby připomínku jubilea brali jako jedinečnou příležitost k posílení víry v celé diecézi podle ideje "stávat se den ze dne šťastnější rodinou Božích dětí". Zejména při celodiecézní pouti 12. listopadu na zimním stadionu (v prostředí zatím u nás neobvyklém!) ať si všichni uvědomí, kdo spolu s námi do místní církve u nás patří! A se všemi se zase víc sblížit jako v rodině. Je to neopakovatelná příležitost a jde o to opravdu dobře ji prožít a nově vykročit v posílené jednotě do budoucna. Nejde o žádný triumfalismus Církve. Kněží byli seznámeni s tím, že ordinariát připraví nověnu, aby byli věřící vnitřně na výročí připraveni a dobře ho prožili. Kněží přijali tuto iniciativu za svou a podpořili ji.

Burundi: Františkáni pro mír

Řím: Generální představený františkánů, páter Hermann Schalück, podpořil mírová opatření, navržená Evropskou unií k zabránění válečného konfliktu v Burundi. V dopisu spolkovému kancléři Helmutu Kohlovi, francouzskému prezidentu Francois Mitterandovi a komisaři evropské unie Jacquesu Delorsovi se píše, že bez zahraničního zprostředkování existuje v Burundi nebezpečí vypuknutí "podobných nebo ještě horších násilností" jako v sousední zemi Rwandě.

Ve svých dopisech vyzývá Schalück evropské politiky, aby podporovali svolání "Konference za kulatým stolem" vládou Ruandi. Na takové konferenci by se měli zúčastnit zástupci Evropské unie, říká generální představený. Dále by měla EU podle mínění Schalücka poslat do Burundi civilní pozorovatele a bezpečnost burundských politiků by měla být zajištěna evropskou policejní a vojenskou komisí.

Představený řádu františkánů vyjádřil v dopisech přesvědčení, že náklady na pokusy o

mírové řešení konfliktu budou daleko menší než následky, které by mohla způsobit občanská válka. Schalück upozornil také na to, že během války v Rwandě přišlo o život několik jeho rádových bratří a že také v Burundi pracuje mnoho františkánů.

Litva nechce být Popelkou

Litva by chtěla podle slov arcibiskupa z Vilniusu Andryse Backise být přijata do evropských institucí jako plnoprávný člen a nikoliv jako Popelka. Na cestě ke svobodě a demokracii počítá sice Litva s pomocí západní Evropy, nechtěla by ale být donucena k novému životnímu modelu, v němž by “anonymní diktatura trhu” nahradila “anonymní diktaturu policie a byrokracie”, řekl Backis při výročním shromáždění německých biskupů v Bonnu.

Místo církve v nové společnosti

Katolická církev východní Evropy “vychází z věku pronásledování”, řekl arcibiskup. Stažena do sebe jako obležený hrad odolávala komunismu. Kněží a laici se angažovali v boji o obranu náboženské svobody, lidských práv, rodiny a národnosti. “Církev si tak získala respekt národa, který přetrvává do dneška,” zdůraznil Backis. Úkolem církve dnes by mělo být provést novou evangelizaci země. Nemělo by se zapomínat, že dvě generace byly vychovány skoro bez jakékoliv náboženské výchovy. Církev nebyla připravena, aby zvěstovala evangelium ve svobodné společnosti. Tento požadavek přijala “chudá na prostředky, ale bohatá ve víře”. Postupně teď nachází církev své místo v nové společnosti.

Úcta před právy menšin

Ke zřízení evropského domu může baltská republika přispět podle názoru Backise sice velmi málo v hospodářské a politické oblasti, ale celou řadou lidských, kulturních a náboženských komponentů. Litva přináší ty hodnoty, které tvořily společné dědictví Evropy. Toto platí především pro svobodu svědomí. S ní byli Litevci tak velmi spojeni, že mohli odolávat každé totalitní ideologii a každé diktatuře. Také bylo “skutečně dosaženo” úcty k právům menšin, zdůraznil arcibiskup. To platí například pro soužití s ruskými a polskými menšinami v pobaltských sousedních státech.

Národní identita bez nacionalismu

Také úcta ke přírodě - říká Backis - přesahuje v Litvě obvyklou starost o ekologii. Existuje “předaná spojitost se zemí a nebem”. Na Litvě existuje také hluboké cítění pro národní identitu, aniž by toto mělo něco společného s nacionalismem, který také ještě dnes vyvolává v Evropě mnohé brutální a nelidské konflikty.

Není to náhoda - v to vroucně věřím!

Ve dnech 24. - 29. září byl na Slovensku na návštěvě kapitán Eugen Andrew Cernan - astronaut z posádky Apolla, který byl dvakrát na Měsíci. Jeho dědeček Štefan Čerňan odešel v r. 1903 z chudobných Kysúc (Vysoká nad Kysucou) do Ameriky. Poprvé byl kapitán Cernan na Měsíci v r. 1969 a podruhé v prosinci 1972 - jako velitel Apolla 17. Zůstal na Měsíci tři dny a je posledním člověkem, který na něm zanechal svou stopu. Jeho dědeček mu vštípl lásku ke Slovensku, proto přiletěl domů v r. 1974 na několik dnů.

13. listopadu 1993 kapitán Cernan přebíral ve Washingtonu cenu za celoživotní dílo. Slavnostnímu aktu byl přítomen i kardinál Korec. Cernan řekl: “Měl jsem možnost jít na měsíc dvakrát - toto privilegium dostali jen dva lidé. Byl jsem jediným katolíkem, který kráčet po měsíčním povrchu. Ano, pomodlil jsem se předtím, než jsem vystoupil ven z kosmické lodě. Nevím, zda právě tato modlitba pomohla, ale dnes jsem tu, abych vám o tom vyprávěl. A jsem jediným potomkem slovenských a českých rodičů a prarodičů, který vkročil na povrch Měsíce. Je pro mne výjimečnou ctí, že mohu tento večer prožívat s vámi všemi, ale zvláště s vámi, Vaše Eminence... Všechno to, čeho jste dosáhli, víra, kterou máte... je příkladem pro nás všechny.”

“Když se na Měsíci díváte dolů na zemi, vidíte od pólu k pólu, přes oceány a světadíly. Jste

ohromen majestátní krásou modrých oceánů, bělostí sněhu a oblaků. Hledíte na Zemi, tuto hvězdu, hledíte na její osu, kterou nemůžete vidět, ale víte, že tam musí být, protože za 12 hodin namísto Severní a Jižní Ameriky znenadání vidíte Asii a Evropu a celý africký světadíl. Pozorujete západ slunce na jedné straně a východ zase na druhé, a všechno v jednom čase. Je to spíše vnímání časového rozměru, prostor jakoby neexistoval. Je to podmanivý a inspirující zážitek - poezie stát na vrcholu Měsíce a dívat se na Zemi, na všechnu její logiku a smysl. Mohu s jistotou říci, že je to jednoduše příliš krásné, než aby šlo o náhodu. Musí být Někdo větší než my, kdo dal dohromady tuto malou část vesmíru, kterou jsem mohl privilegovaně vidět po několik dnů. Naše Země, tato hvězda, kterou nazýváme naším domovem, je prostě tak nesmírně krásná, že nemohla vzniknout náhodou. A já v to skutečně vroucně věřím!”

Pro časopis Kozmos v článku “Bůh nám drží palce” E. A. Cernan řekl:

“Tento svět, ve kterém je tolik nepokojů, válek, politických represí, vypadá z Měsíce mírumilovně, úchvatně. To se dá těžko vyslovit. Nevidět odtud žádné hranice, ani politické ani rasové ani náboženské. Jediné hranice, které se dají rozeznat, jsou ty, které stvořil Bůh - řeky, jezera, pohoří, mořské pobřeží...”

V úvahách o budoucnosti lidstva a vesmíru astronom Cernan řekl:

“Všechno má svůj začátek i konec, naše Země i lidská civilizace. To všechno je zatím mimo naše chápání. Dodnes nevíme, jak vlastně naše země vznikla, netušíme, jaký je osud vesmíru. Naše mysl je ohraničená, tato tajemství dovedeme pochopit jen díky náboženství. Jsem optimista: nevěřím, že lidstvo zahyne v katastrofě, kterou samo vyvolá. Nejsem ani fatalista a věřím, že jsme se do toho světa dostali prostřednictvím Boha, abychom tu na zemi uskutečňovali to, po čem toužíme. Zatím se nám to daří nevalně. Jsme slabí, nejistí, chybí nám duchovní nástroje na dosažení našich tužeb. Bůh nám však drží palce, a proto nám daroval něco úžasného: mozek a duši - lidského ducha.”

Astronauti, kteří se zúčastnili výprav k Měsíci, byli většinou věřící lidé, ale byli mezi nimi i lidé nábožensky lhostejní. Na Měsíci však všechny zasáhlo duchovno - např. B. Irwin z Apolla 15 se po návratu na Zemi stal kazatelem. Závěrečná slova jako odkaz pro lidstvo patří opět kap. E. A. Cernanovi:

“Svět se dá zlepšit, ale musíme začít od sebe. Když se nám podaří zlepšit sebe, získáme naději, že to zvládnou i jiní a svět bude snesitelnější. Naděje je odvaha. Člověk musí mít naději, musí něčemu věřit.”

František Tököly,
Katolické noviny, Bratislava
(kráceno)

Malý slovník “Nového věku”

Na tomto místě systematicky vysvětlujeme obsah některých pojmů, s nimiž můžete přijít do styku v rámci propagace sektářského hnutí Nový věk (“New Age”), které se naplno rozběhlo i v našich sdělovacích prostředcích. Slova označená v textu */ budou v tomto slovníku postupně vysvětlena.

Extáze

V nejvlastnějším smyslu je stav, ve kterém jedinec ztrácí vztah k okolnímu světu, má potlačené smyslové a tělesné vnímání, má silné vnitřní prožitky, které mohou být až na hranici únosnosti a uvádějí dotyčného do stavu závislosti na jiném bytí. Výraz extáze se však používá i pro mírnější formy vytržení spojené s odpoutáním od sebe sama a okolního světa. Od extáze, která se dostaví bez záměrného úsilí náhle a neočekávaně, jak jsme toho svědky u mystiků (např. sv. Terezie z Avilly) odlišujeme záměrně navozované extatické stavy. Hovoříme pak např. o motorické extázi, která je navozována určitým souborem pohybů, jejichž intenzita se stupňuje až na hranici snesitelnosti. Je provozována převážně ve skupinách, někdy pod vedením cvičitele či šamana. Jiným druhem záměrně navozené extáze je extáze toxická, která používá drogy určitého

druhu. Cílem tohoto snažení o extázi je “dostat se mimo sebe”. To je cíl celé řady novodobých pseudonáboženských skupin, které touto cestou usilují o důkaz existence mimozemských jsoucen či svého božstva. Hnutí New Age pokládá zážitky ze styku s “oním světem” za základ své náboženské koncepce a přijímá jakékoliv formy, které k extatickým stavům vedou. Pro mnoho účastníků slouží takovéto hledání “nadpřirozena” jako prostředek úniku před problémy a těžkostmi. Po odeznění extatického stavu se tyto těžkosti nejen vracejí, ale přibude k nim zpravidla nově navozená závislost na prostředku k dosažení tranzu a na skupině, která při tom byla nápomocna. Nechybí případy, kdy dochází k trvalému narušení duševní rovnováhy až k stavům posedlosti. Vize a zážitky, kterých se při záměrném vyvolávání extáze dosahuje, jsou při záměrném vyvolávání extáze dosahuje, jsou převážně psychologicky vysvětlitelné jako výsledek autosugesce, kolektivní sugesce v emocionálně podníceném prostředí skupinového působení. Tyto záměrně hledané exkurze do světa “mimo sebe” se podstatně liší od stavu, v němž se člověku dostává skutečného zážitku a zkušeností z Boží přítomnosti. Velké obezřetnosti je třeba i při rozlišování skutečné podstaty zážitků ve skupinách tzv. charismatického letničního hnutí, které se mohou lišit od zážitků jiných náboženských skupin jen ve způsobu interpretace.

Markéta Maria Alacoque

Narodila se r. 1647 ve Francii. V osmi letech jí zemřel otec a matka ji vypravila na vychování do kláštera klarisek. Těžce se roznemohla a po dvou letech nemocná dívka učinila slib, že když jí Bůh na přimluvu Panny Marie vrátí zdraví, vstoupí do řádu salesiánek. Do kláštera sester řádu Navštívení Panny Marie vstoupila r. 1671.

V klášteře po slavnosti Božího Těla náhle spatřila Krista Pána, který jí oznámil: Největší lásku mně prokážeš, budeš-li ctít moje Božské Srdce a rozšíříš-li úctu k němu v mé církvi. Srdce moje milovalo lidi láskou nekonečnou, a za to splácěji mně přemnozí nevděkem a pohanou. Budiž tedy ustanovena zvláštní slavnost k uctění mého Srdce v náhradu za urážky, které se dějí mně, když Tělo moje je vystaveno na oltářích. A slibuji, že všechny ty, kdož takto Srdce moje budou ctít, hojnými milostmi nebeskými obdařím.

Hned po zjevení byla Markéta napomenuta vnitřním hlasem, aby se svěřila svému zpovědníkovi. Tento kněz se 21. června 1675 zasvětil Božskému Srdci Pána Ježíše a po celý svůj život pracoval na rozšíření pobožnosti k tomuto tajemství.

Markéta zemřela 17. října 1690 a roku 1864 byla prohlášena za blahoslavenou papežem Piem IX. Tento papež v roce 200. výročí - 1875 - vzniku pobožnosti k Nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše doporučil všem zvláštní modlitbu:

Ježíši, můj Vykupiteli a Bože!

Vyznávám pokorně a slavně u tvých nohou, před tváří přesvaté Panny Marie i před celým nebeským dvorstvem, že tělem i duší patřím tobě, můj Spasiteli, jediný zdroji mého blaha! Zasvěcuji a věnuji sebe a všechno, co je mé, tvému Nejsvětějšímu Srdci. Celou svou duší, celým srdcem a všemi silami chci tvé Srdce milovat a sloužit mu. Prohlašuji slavně před tebou, můj Bože, že v budoucnu chci k počtě Božského Srdce světit zasvěcené svátky, jak to církev přikazuje, a pokud je mně možno, chci pečovat o to, aby tak činili i moji podřízení a vůbec všichni, se kterými se stýkám. Všechny tyto své touhy a úmysly, které mi vnuká tvoje milost, vkládám do tvého svatého Srdce. Toužím mu poněkud nahradit tolik křivd, které mu působí nevděční lidé. Důvěřuji, že také najdu, co hledám” totiž svou spásu i spásu svých bližních - v tomto i budoucím životě.”

František Ekert